

Wielka Szóstka – model pracy z informacją

Strategiczne myślenie w wyszukiwaniu informacji

WIEDZA W PIGUŁCE

Gdy szukamy informacji, zwykle sięgamy po znane źródła. Nawykowo stosujemy te same sposoby odnajdywania potrzebnych materiałów. Znajomość najbardziej efektywnych strategii docierania do informacji pozwala na namysł nad naszymi działaniami oraz ich zaplanowanie. Dzięki temu wyszukiwanie jest szybsze i skuteczniejsze.

Strategia to ogólny plan działania. Aby przemyśleć strategię pozyskiwania informacji, nie wystarczy określić potrzebę informacyjną. Należy także:

- pomyśleć, jakie źródła informacji są dostępne i z których najlepiej skorzystać (np. ocenić, czy wystarczy poszukać w internecie, czy lepiej wybrać się do biblioteki);
- wybrać najbardziej efektywne techniki wyszukiwania (np. wykorzystanie operatorów logicznych czy haseł przedmiotowych w katalogach bibliotecznych).

Ze strategią muszą zatem iść w parze umiejętności związane z jej wcieleniem w życie.

Jednym z najbardziej popularnych modeli prezentujących strategię wyszukiwania jest Wielka Szóstka (ang. **the Big 6**). Można zastosować go do wszystkich rodzajów informacji, od materiałów do pracy naukowej po repertuar kin.

Należy pamiętać, że tak jak każdy model Wielka Szóstka przedstawia sytuację idealną, która rzadko kiedy zdarza się w rzeczywistości. W jej stosowaniu należy zachować elastyczność. Może się zdarzyć, że np. w trakcie pracy zorientujesz się, że błędnie określiłeś potrzebę informacyjną — odnalazłeś informacje na inne tematy niż te, które cię interesują. Wówczas powinieneś cofnąć się do punktu 1.2 i powtórzyć następne kroki.

Strategiczne myślenie sprawi, że twoje działania będą bardziej systematyczne.

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Uporządkuj elementy w odpowiedniej kolejności, tak aby odpowiadały optymalnemu planowi pracy:

- Zapoznanie się z wybranymi fragmentami źródeł.
- Uporządkowanie zebranych informacji.
- Ustalenie, jakie informacje są niezbędne do rozwiązania zadania.
- Weryfikacja, czy efekt końcowy odpowiada potrzebom i oczekiwaniom.
- Prezentacja wniosków — przygotowanie wypracowania, prezentacji lub referatu.
- Sporządzenie roboczych notatek zestawiających najważniejsze informacje.
- Ustalenie dostępności źródeł.
- Sporządzenie listy wszelkich źródeł, które mogą okazać się przydatne.
- Wybór tych źródeł, których będziemy poszukiwać w pierwszej kolejności.
- Naniesienie ewentualnych poprawek.
- Precyzyjne określenie problemu, który należy rozwiązać.
- Ustalenie, czy dane źródło rzeczywiście zawiera poszukiwane informacje.

SŁOWNICZEK

- **potrzeba informacyjna:** informacje wymagane przez danego użytkownika, niezbędne ze względu na cel i okoliczności jego działań. Potrzeba informacyjna prowadzi do rozpoczęcia wyszukiwania informacji.
- **strategia informacyjna:** świadomie wykorzystywana metoda wyszukiwania i wykorzystywania informacji.
- **operatory logiczne:** elementy umożliwiające działania na zbiorach, przydatne w formułowaniu zapytań wyszukiwawczych. Np. przy pomocy operatora AND dokonuje się połączenia dwóch elementów w jeden zbiór. Korzystanie z operatorów logicznych znacznie zwiększa skuteczność wyszukiwania. Najpopularniejszymi operatorami są: AND, OR, NOT.

Tekst: Urszula Dobrowolska, scenariusz: Michał Wysocki, konsultacja merytoryczna: Justyna Jasiewicz. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez [Fundację Nowoczesna Polska](#).

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](#).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/strategiczne-myslenie-w-wyszukiwaniu-informacji/>.

Publikacja dofinansowana ze środków Stowarzyszenia Autorów ZAIKS, Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

2012/IV/INFORMATYKA/c2

2012/IV/POLSKI/c1

2012/IV/WOS/c1

2012/IV/WOK/c1

Nowa podstawa programowa:

Język polski, liceum i technikum

Treści nauczania

przetwarza i hierarchizuje informacje spełnia wymagania określone z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych.

analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację.

rozpoznaje specyfikę tekstów publicystycznych (artykuł, felieton, reportaż), retorycznych (przemówienie, laudacja, homilia), popularnonaukowych i naukowych (rozprawa); wśród tekstów prasowych rozróżnia wiadomość i komentarz; rozpoznaje środki językowe i ich funkcje zastosowane w tekstach; odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte; rozróżnia odpowiedzi właściwe i unikowe.

formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych. rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach.

zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji.

Informatyka, liceum i technikum

Treści nauczania

aktywnie uczestniczy w realizacji projektów informatycznych rozwiązujących problemy z różnych dziedzin, przyjmuje przy tym różne role w zespole realizującym projekt i prezentuje efekty wspólnej pracy.

podaje przykłady wpływu informatyki i technologii komputerowej na najważniejsze sfery życia osobistego i zawodowego; korzysta z wybranych e-usług; przedstawia wpływ technologii na dobrobyt społeczeństw i komunikację społeczną.